

На початку 1943 року в театрі працювало 285 осіб постійного складу, в тому числі 75 хористів і 45 чоловік оркестру. Такого чисельного колективу театр не мав ні до війни, ні після. Від початку своєї діяльності і до червня 1943 р. в театрі відбулося 350 вистав і 123 концерти. Їх відвідало 324945 глядачів – місцевих жителів і німецьких солдатів та офіцерів. Значна частина вистав, особливо не українських авторів, давалася німецькою мовою. Зокрема, із 24 вистав оперети «Мадам Батерфляй», які відбулися протягом 1942 року, лише 5 проходило українською мовою.

В Полтаві театр працював до останніх днів окупації. 19 вересня 1943 року колектив театру було вивезено до Кам'янець-Подільського. Потім колектив театру відправили до Німеччини, але вже в якості остарбайтерів.

Список використаних джерел :

1. Андрєєва В. Полтавський театр у період німецької окупації 1941–1945 рр. (джерелознавчий аспект). *Київське музикознавство*. 2017. № 56. С. 248–260.
2. Бабенко Л. Окупація Полтави 1941–1943 років: як місцеві жили з німцями. URL: <https://zmist.pl.ua/publications/> (дата звернення 17.10.2024)
3. Ревергук В. Полтавщина в роки другої світової війни (1939–1945). Полтава, 2004. 288 с.

Сезоненко Ганна

викладачка загальноосвітніх дисциплін

*Кам'янського Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж харчових технологій та підприємництва»*

Дніпровського державного технічного університету»

(м. Кам'янське)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД У СУЧАСНІЙ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

На сьогоднішній день процес побудови освітніх європейських цінностей повинен базуватися на основних ідеях європейського демократичного суспільства: права людини, рівність, мир, соціальна справедливість, демократія, свободи, безпека громадян, взаємозалежність, доступна освіта, плюралізм, культурне розмаїття, відкритість, відповідальність, партнерство, повага до навколишнього середовища. Сучасні демократичні тенденції вимагають від громадянина не лише політичної активності, а й усвідомлення власної ролі та значення в житті суспільства, а також дій відповідно до власних переконань і цінностей.

Визначивши європейський напрямок розвитку освіти як основний і принциповий, сучасні навчальні заклади, мають сприяти розвитку демократичної культури, формуванню необхідних для проживання в

європейському співтоваристві компетентностей, політико-правових і соціально-економічних знань.

Європа має багатий історичний досвід розвитку та становлення демократичного суспільства. У більшості європейських держав розроблено спеціальні навчальні курси та створено різноманітні навчальні підручники та посібники, діють науково-методичні центри, налагоджено відповідну підготовку вчителів для полегшення впровадження та сприяння здійсненню регіональної європейської інтеграції.

Сучасні навчальні заклади мають сприяти розвитку демократичної культури, формуванню необхідних для проживання в європейському співтоваристві компетентностей, політико-правових і соціально-економічних знань.

Дуалістичний характер будь-якої національної освіти полягає, з одного боку, у збереженні доброго, міцного коріння національної культури, з іншого – в адекватному оновленні, спрямованому на підготовку особистості до життя в динамічному, взаємозалежному світі. Для сучасних освітніх навчальних закладів України, яка переживає ґрунтовне реформування, це може знайти своє відображення в поновленні стандартів змісту освіти національного та загальноєвропейського компонентів з урахуванням тенденції європейського та світового розвитку.

Пріоритети загальноєвропейської освіти полягають у наданні молодому поколінню знань про спільну європейську спадщину та практичних умінь адаптуватись до життя й навчання в різних країнах Європи, бути мобільними, соціально здібними, здатними до комунікації та захисту своїх прав.

Значення цінностей в освіті має відношення не тільки до змісту та якості навчання. Наявні позитивні та дружні взаємини, атмосфера згуртованості та довіри стимулюють творчі та пізнавальні здібності здобувачів освіти, мотивують до кращих результатів в навчанні, а саме формують прагнення «інтелектуальної глибини», «саморефлексії» та «комунікативної компетентності». (Proctor G., Cahill J., Gore S., Lees J., Shloim N., 2021). Такі спостереження дають підстави для переосмислення стратегій виховного процесу з орієнтацією на добробут і прогрес здобувачів освіти у навчанні та розвитку.

Сучасний філософський зміст освіти формується на понятті європейського виміру і являє собою певну систему інтегрованих знань, у процесі оволодіння якими створюються умови для формування та розвитку в особистості ціннісних орієнтацій та вмінь, необхідних для життєдіяльності в сучасному європейському співтоваристві. За допомогою інтегрування європейської тематики до загального змісту української освіти в здобувачів освіти формуватимуться особистісні та соціальні вміння й навички для життєдіяльності в сучасному європейському

співтоваристві, в якому нині активно культивується відчуття європейської культури, зближення та створення спільного європейського дому.

Щоб підійти філософськи до розробки змісту освіти необхідно дотримуватись:

- конкретно-історичного підходу, який спрямовує формування змісту освіти на вирішення найбільш актуальних для даного етапу суспільного розвитку питань; відповідно до суспільно-історичних закономірностей і фактів, реально відображаючи події європейського розвитку та їхній взаємозв'язок із певними етапами української історії та сучасності;
- особистісно зорієнтованого підходу, за якого в центрі навчально-виховного процесу стоять інтереси особи, формування її якостей, ціннісних орієнтацій відповідно до вимог європейського суспільства; ураховуються вікові особливості учнів, взаємозв'язок змісту даної освіти з контекстом усього навчально-виховного процесу;
- діяльнісного підходу, якій визначає спрямування змісту освіти на формування в особистості уявлень і вмінь, що сприятимуть соціальній активності та діяльності в європейському суспільстві.

Будь-який зміст освіти повинен бути культуротворчим. Культуротворча функція змісту європейського виміру передбачає оновлення змісту освіти на засадах його гуманізації, цілеспрямованого використання надбань національної, європейської та світової культури.

З метою забезпечення взаємодії національної освіти та європейського простору, з глобальною здійснюється обмін студентами та викладачами, що справляє значний вплив на розвиток освіти в цілому. Найрезультативніший є шлях співпраці, коли освітяни з різних країн разом будуть вирішувати спільні проблеми. Україна на своєму шляху робить все можливе щоб, взаємодіяти та співпрацювати з іншими країнами з метою вирішення важливих питань освіти. Розбудова національної системи освіти в Україні зорієнтована на європейські стандарти. Вони репрезентують такі риси європейської освіти, як багаторівневність і безперервність, доступність, ефективність і якість. Однак європейськість національної системи освіти не вичерпується її цивілізаційним рівнем. Національний освітній простір коеволюціонує з європейським також на культурно-духовному рівні. Він репрезентує низку загальнолюдських вартостей, які виробила західна цивілізація.

Європейський ідеал близький ментальності українців. А тому в «Національній доктрині розвитку освіти» визнано як найважливіший пріоритет освіти її особистісну орієнтацію. Це відповідає європейському принципу індивідуалізму, для якого найвищою цінністю є свобода особи. Треба зазначити, що в національному освітньому просторі започатковано світоглядний поворот до особи, причому не лише особи студента чи учня, а й педагога. Освіта перестає

бути підготовкою до життя в майбутньому, а репрезентує повноцінні форми буття її учасників. У такий спосіб долається знецінення як праці педагогів, так і навчання. Реформування системи освіти на засадах особистісної орієнтації означає перехід до неklasичної парадигми. Її стрижень становить виховання особистості, яка «усвідомлює свою належність до українського народу, сучасної європейської цивілізації, орієнтується в реаліях і перспективах соціокультурної динаміки, підготовлена до життя і праці у світі, що змінюється». Важливо не лише те, що вона повертає до джерел національної культури, а й вбирає в себе цивілізаційні здобутки.

Отже, українська освіта повинна швидко та якісно адаптуватися до вимог європейської освіти, що в свою чергу буде сприяти підвищенню якості освіти, визнання українських документів про освіту, можливість стати першокласним спеціалістом, перспективи працевлаштування, рівноправ'я українських навчальних закладів на ринку освітніх послуг.

Список використаних джерел :

1. Аксіологічні засади сучасної системи освіти України : навч.-метод. посібн. / О. О. Базалук, О. П. Кравченко, Л. М. Харченко. ПереяславХмельницький: Видавництво КС», 2019. 87 с.
2. Амельченко Н. А. Цінності об'єднаної Європи. ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив». URL : https://parlament.org.ua/upload/docs/European_Values.pdf
3. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті: монографія. Полтава: ПОППО, 2006.
4. Ткачова Н. О. Історія розвитку цінностей в освіті : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. 423 с.

Сіваченко Анастасія

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – Р. Винничук)
(м. Полтава)*

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІОІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДИТЯЧИХ БУДИНКАХ СІМЕЙНОГО ТИПУ

Спроби розгадати «таємницю» походження гри здійснювалися вченими різних напрямів упродовж багатьох сотень років. До цих пір в теорії і практиці існують полярні точки зору – від повного заперечення вмісту розвиваючої ролі в ігровій діяльності до крайнього її перебільшення і навіть абсолютизації культурного значення гри.

На різних стадіях еволюції соціальний за змістом і формою феномен гри розвивався на всьому протязі людської історії і набував різних якостей і